

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Кобзар Валентина Миколаївна

УДК 378:001.895:63:637

**ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ
ТЕХНОЛОГІВ У КОЛЕДЖАХ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ**

13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Автореферат

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Тернопіль – 2015

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Вінницькому національному аграрному університеті, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор
Джеджула Олена Михайлівна,
Вінницький національний аграрний університет,
професор кафедри загальнотехнічних
дисциплін та охорони праці.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, доцент
Штефан Людмила Володимирівна,
Українська інженерно-педагогічна академія,
професор кафедри педагогіки та
методики професійного навчання;

кандидат педагогічних наук
Петрович Сергій Драганович,
Вінницький коледж Національного університету
харчових технологій, викладач.

Захист відбудеться 8 жовтня 2015 року об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 58.053.03 у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (зала засідань, вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027).

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка за адресою: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027.

Автореферат розіслано 7 вересня 2015 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Г. М. Мешко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. У нових умовах курсу України на євроінтеграцію відбулися радикальні зміни в економічній та політичній сферах життя, значних змін зазнала і система освіти. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» 2014 року основним завданням сучасної освітньої галузі України є підготовка майбутніх фахівців, які зможуть конкурувати на світовому ринку праці. Водночас у зв'язку із створенням Зони вільної торгівлі між ЄС та Україною перед державою постало питання вдосконалення застарілих ліній виробництв, технологічних процесів та створення нових продуктів, що відповідатимуть світовим стандартам якості. Розв'язати поставлені завдання держава зможе, якщо готуватиме майбутніх фахівців нової генерації, готових до плідної професійної діяльності, з потужним творчим потенціалом, умінням працювати в нових умовах.

На сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу України перед підприємствами аграрного профілю постають важливі питання збільшення обсягів виготовлення якісних продуктів харчування, ефективного використання природних ресурсів, зменшення негативного впливу сільськогосподарських виробництв на довкілля, впровадження у технологічні процеси прогресивних та економічно обґрунтованих технологій, скорочення витрат сировини й поліпшення якості продукції, вирішити які можливо за наявності технологів, готових до інноваційної діяльності.

Проблема формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх фахівців є об'єктом вивчення багатьох науковців. Зокрема, процесу формування готовності як складній психологічній проблемі присвячено роботи М. Дяченко, Л. Кандибович, М. Левітова та ін. Теоретичні проблеми інноваційної діяльності досліджували К. Ангеловські, Ю. Бажал, А. Гальчинський, В. Гусев, Л. Даниленко, Н. Клокар, О. Лапко, Д. Черваньов та ін. Питання розвитку інновацій та інноваційних процесів в Україні розкрили у своїх працях такі науковці, як Л. Антонюк, І. Бланк, Н. Бондарчук, Л. Ващенко, Н. Внукова, В. Горбуліна, Б. Губський, М. Стріха, В. Федоренко, Р. Яковенко та інші. Структуру та зміст інноваційної діяльності висвітлили І. Дерновський, К. Долгош, Н. Плахотнюк, Г. Сиротенко, А. Чернова та ін. Теоретико-методологічні аспекти проблеми формування готовності до інноваційної діяльності проаналізували Л. Буркова, О. Джеджула, Т. Дудар, С. Петрович, Н. Пономарева, Л. Рибалка, В. Сластьонін та ін. Основам інноваційної педагогічної діяльності присвячені роботи К. Ангеловські, О. Бартків, І. Бичевої, В. Бондаря, В. Бочелюк, Л. Буркової, Н. Городецької, Р. Гуревича, І. Дичківської, І. Зязюна, М. Кадемії, М. Кларіна, А. Коломієць, В. Кременя, Т. Перекрєстової, І. Підласого, Ю. Рудиної, В. Чайки, Л. Штефан, Н. Юсуфбекової, J. Schumpeter, E. Nippel та інших учених. Особливості формування мотивації до інноваційної діяльності відображені у працях В. Шапиро, J. Atkinson,

R. Becker, N. Degen, Drinkwater, D. McClelland, J. Kuhl, N. Rubin, M. Silberman та ін. Проблему професійної підготовки технологів досліджували Т. Біркіна, Т. Лазарева, К. Свідило, Н. Сичевська та ін.

Аналіз наукових праць дає підстави стверджувати, що в науковій літературі широко розкрито проблему формування у студентів готовності до інноваційної діяльності. Більшість досліджень присвячена питанням формування означеної готовності майбутніх учителів та економістів. Проте в науковій літературі приділялося недостатньо уваги проблемі формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

Аналіз теоретичних напрацювань, вивчення практичного досвіду підготовки студентів в аграрних коледжах до майбутньої професійної діяльності дали змогу виявити суперечності процесу формування готовності до інноваційної діяльності, зокрема між:

- об'єктивною потребою суспільства у фахівцях технологічного профілю, здатних творчо розв'язувати організаційно-технічні завдання виробничого, адміністративного, комерційного характеру, та недостатньою їх готовністю до інноваційної діяльності;

- сучасним характером аграрного виробництва, зорієнтованого на використання та впровадження комп'ютерних технологій, та низьким рівнем інформаційної освіченості студентів аграрних коледжів;

- об'єктивною необхідністю формування у студентів готовності до інноваційної діяльності і браком ефективних технологій її формування.

Актуальність означеної проблеми та її недостатня дослідженість зумовили вибір теми дисертації: «Формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до тематичного плану наукових досліджень Вінницького національного аграрного університету за темою “Теоретико-методичні основи забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю у ВНЗ I-IV рівнів акредитації” (Державний реєстраційний номер № 0112U006697), включеного на конкурсній основі до координаційного плану найважливіших досліджень Міністерства освіти і науки України.

Тема дисертації затверджена вченою радою Вінницького національного аграрного університету (протокол № 11 від 01 липня 2011 р.) та узгоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 8 від 25 жовтня 2011 р.).

Об'єктом дослідження є професійна підготовка майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

Предмет дослідження – формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю як компонент їх професійної підготовки.

Мета дослідження – визначити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

Відповідно до мети дослідження визначено такі **завдання**:

1. На основі аналізу стану проблеми формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю в теорії і практиці професійної підготовки виокремити та схарактеризувати структурні компоненти готовності до інноваційної діяльності;

2. Уточнити критерії та показники визначення рівнів сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів;

3. Розробити модель та визначити педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю;

4. Експериментально перевірити ефективність педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

Для розв'язання поставлених завдань був використаний комплекс **методів дослідження**, зокрема до нього входять:

- *теоретичні*: аналіз, синтез й узагальнення педагогічної, психологічної, науково-методичної літератури для з'ясування стану досліджуваної проблеми, визначення структури готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, критеріїв і рівнів її сформованості та обґрунтування педагогічних умов;

- *модельовання* для розробки моделі формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю;

- *емпіричні*: педагогічне спостереження, бесіди, анкетування, тестування, проведення та аналіз комплексних контрольних робіт – для з'ясування стану сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю;

- *педагогічний експеримент*: констатувальний – для визначення стану сформованості готовності до інноваційної діяльності на початок експерименту, формувальний – для перевірки ефективності педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю;

- *статистичні*: для здійснення якісного і кількісного аналізу емпіричного матеріалу дослідження та обробки результатів педагогічного експерименту.

Дослідно-експериментальна база дослідження. Дослідно-експериментальна робота проводилася в Технологічно-промисловому коледжі Вінницького національного аграрного університету, Технологічно-економічному коледжі Білоцерківського національного аграрного

університету, Могилів-Подільському технолого-економічному коледжі Вінницького національного аграрного університету, Відокремленому структурному підрозділі агротехнічного коледжу Уманського національного університету садівництва, Ладизинському коледжі Вінницького національного аграрного університету. У педагогічному експерименті брали участь 352 студенти спеціальностей «Зберігання, консервування та переробка молока», «Зберігання, консервування та переробка м'яса» та 12 викладачів.

Наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягає в тому, що вперше:

- теоретично обґрунтовано і перевірено педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю (забезпечення поетапності формування мотивації до інноваційної діяльності; використання комп'ютерно-орієнтованих технологій для моделювання професійної діяльності; реалізація індивідуального підходу в процесі розв'язування професійних завдань під час виробничої практики);

- розроблено модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, яка охоплює мету, методологічні підходи та принципи, компоненти, педагогічні умови, форми, методи, інформаційно-предметне забезпечення формування готовності до інноваційної діяльності, критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний та креативно-діяльнісний), показники та рівні (низький, середній, високий) її сформованості, результат;

- конкретизовано структурні компоненти (мотиваційний, когнітивно-змістовий, пошуково-творчий) готовності майбутніх технологів до інноваційної діяльності;

Подальшого розвитку набули методи, форми та засоби формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

Практичне значення дослідження полягає в розробці методики реалізації педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, електронних посібників «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Геометричні тіла», електронного портфоліо з інформатики для студентів першого курсу коледжів аграрного профілю, методичного посібника «Інноваційні технології навчання», віртуальної лабораторії «Сепарування молока», веб-квесту «Пальмова олія – користь і шкода», блогу «Сучасні технології у переробній галузі».

Основні положення та результати дослідження **впроваджено** в Технологічно-промисловому коледжі Вінницького національного аграрного університету (довідка № 294 від 20 березня 2015 р.), Технолого-економічному коледжі Білоцерківського національного аграрного університету (довідка № 789 від 04 грудня 2014р.), Могилів-Подільському технолого-економічному коледжі Вінницького національного аграрного університету (довідка № 79 від 06 березня 2015 р.), Відокремленому структурному підрозділі агротехнічному коледжі Уманського

національного університету садівництва (довідка № 76 від 04 березня 2015 р.), Ладижинському коледжі Вінницького національного аграрного університету (довідка №76 від 03 березня 2015 р.).

Апробація результатів дослідження. Теоретичні положення і результати дослідження висвітлено й обговорено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Аграрна наука XXI століття: реалії та перспективи» (Дніпропетровськ, 2011), «Духовна культура особистості: креативні освітні технології» (Вінниця, 2011), «Інтеграція вищої школи України до європейського освітнього світового простору» (Київ, 2012), «Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень» (Вінниця 2012), «Інноваційні педагогічні технології у підготовці майбутніх фахівців з вищою освітою: досвід, проблеми, перспективи» (Вінниця, 2013), «Nauka dzis: teoria, metodologia, praktyka» (Вроцлав, Польща, 2013), «Wschodnie partnerstwo-2014» (Перемишль, Польща, 2014), «Fundamental and applied science – 2014» (Шеффілд, Великобританія, 2014), «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» (Київ-Вінниця, 2014) та доповідалися на засіданнях циклової комісії загальноосвітніх дисциплін Технологічно-промислового коледжу Вінницького національного аграрного університету.

Особистий внесок здобувача. У колективній монографії [6] автору належить стаття до розділу 1 – «Результати діагностики сформованості мотивації до інноваційної діяльності у майбутніх технологів в коледжах аграрного профілю». Ідеї співавторів у дисертації не використовувались.

Публікації. Результати дослідження відображено в 15 публікаціях (14 одноосібних), з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття в закордонному науковому періодичному виданні, 2 – у збірниках наукових праць, 1 – у колективній монографії, 6 – у збірниках матеріалів конференцій, 1 навчально-методичний посібник.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (237 найменувань, з них 27 – іноземною мовою), 23 додатків (на 54 сторінках). Загальний обсяг дисертації – 261 сторінка, основний зміст – 207 сторінок. Ілюстрований матеріал подано у 13 таблицях та 19 рисунках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено об'єкт, предмет, мету завдання, методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, наведено відомості про апробацію та впровадження результатів дисертації.

У першому розділі «**Формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю як психолого-педагогічна проблема**» здійснено дослідження стану проблеми, проаналізовано сутність змісту та структури готовності до

інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, визначено критерії, показники та рівні сформованості означеної готовності.

На основі аналізу праць науковців (З. Абасова, Є. Бабосова, О. Біляковської, М. Гамана, Ю. Гільбуха, І. Дичківської, А. Пригожина, Б. Санто, Б. Твісса, А. Хуторського, Е. Ніррел, J. Schumpeter) та врахування особливостей професійної діяльності технолога означено *«готовність технолога аграрного профілю до інноваційної діяльності» як особистісний стан, який полягає в усвідомленні потреби запроваджувати інновації в професійній діяльності, здатності розробляти нові методи та технології виробництва продуктів харчування, переробки продуктів тваринництва та рослинництва і прагненні долати труднощі, що виникають під час запровадження нового.*

Технолог харчового виробництва має розробляти дієві заходи щодо забезпечення конкурентоспроможності продукції, а також на основі аналізу головних напрямів науково-технічного прогресу, провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду роботи переробних підприємств упроваджувати маловідходні технології задля раціонального використання та економії сировини, матеріалів, енергоносіїв та тари. До його професійних обов'язків також входить: проведення експериментів з виготовлення нових видів продукції; впровадження в виробництво новітніх передових технологій; розробка нових методів та методики. В багатьох аспектах діяльність технолога є інноваційною.

Проведена діагностика сформованості професійних знань, творчого потенціалу та мотивації до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю дає змогу зробити висновок про низький рівень готовності до інноваційної діяльності. Зокрема, аналіз результатів комплексних робіт зі спеціальних дисциплін свідчить, що середній бал низький – 3,6, абсолютна успішність становить 93,71%, тоді як якість – лише 53,14%. Діагностика рівня сформованості мотивації майбутніх технологів до інноваційної діяльності демонструє, що 42,86% мають низький рівень, 41,71% – середній і лише 15,43% – високий рівень сформованості означеної мотивації. Результати оцінки творчого потенціалу студентів показують, що 38,86% мають низький, 45,14% – середній і лише 16% – високий творчий потенціал.

Виявлено причини такої ситуації, зокрема, це: недостатнє використання у коледжах спеціальних методик, спрямованих на формування готовності до інноваційної діяльності; низький рівень поінформованості викладачів у галузі педагогічної інноватики; їх небажання під час підготовки та проведення занять застосовувати інноваційні технології; шаблонне використання застарілих підручників.

На основі аналізу ОПП, ОКХ та особливостей професійної діяльності технолога на виробництві конкретизовано структуру готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, яка складається з мотиваційного (ставлення до

інновацій, прагнення до саморозвитку, усвідомлення потреби впроваджувати нововведення в майбутню професійну діяльність), когнітивно-змістового (наявність системи теоретичних знань, розуміння змісту інноваційної професійної діяльності, наявність здібностей до набуття нових знань) та пошуково-творчого (наявність творчої уяви, вміння відмовитися від стереотипних способів мислення, здатність робити власний творчий внесок у професійну діяльність та прогнозувати результати впровадження інновацій) компонентів. Відповідно до структури визначено критерії готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю: мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний та креативно-діяльнісний. Для конкретизації змісту критеріїв, а також фіксації міри їх вираженості кожному критерію зіставлено відповідні показники. Показниками мотиваційно-ціннісного критерію готовності до інноваційної діяльності є: мотивація досягнень, особистісно-ціннісне ставлення до професії, усвідомлення потреби використовувати у виробництві новітні технології, впевненість у позитивному результаті запровадження інновацій. До показників когнітивно-інформаційного критерію належать: наявність розвинених розумових здібностей та критичного мислення; обізнаність в основних напрямках науково-технічного прогресу в переробній галузі, у провідному досвіді роботи; знання про специфіку інновацій та специфічних комп'ютерних програм для розв'язання професійних завдань; вміння логічно конструювати проекти та розбивати їх на етапи, прогнозувати позитивні та негативні наслідки діяльності; володіння сучасними інформаційними технологіями; здатність здійснювати пошук новітніх розробок переробної галузі в світі за допомогою новітніх інформаційних технологій. Показниками креативно-діяльнісного критерію є: вміння нестандартно та творчо мислити, адекватно оцінювати власну діяльність, здійснювати самоаналіз та самокорекцію; здатність знаходити нестандартні рішення виробничих завдань, створювати нові проекти та методи виробництва. На основі розроблених критеріїв та показників готовності до інноваційної діяльності виявлено та схарактеризовано її рівні (низький, середній, високий).

Зроблено висновок про необхідність спеціальної підготовки майбутніх технологів до інноваційної діяльності в аграрних коледжах.

У другому розділі «**Педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю**» обґрунтовано педагогічні умови і розроблено модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

На основі проведеного аналізу професійної діяльності технолога, наукової літератури, результатів констатувального етапу експерименту розроблено модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, яка містить такі взаємопов'язані елементи: мету, методологічні підходи та принципи, компоненти готовності до

інноваційної діяльності, педагогічні умови, форми, методи, інформаційно-предметне забезпечення, критерії та рівні її сформованості, результат (рис.1).

Розроблені педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю передбачають: *забезпечення поетапності формування мотивації до інноваційної діяльності у майбутніх технологів; використання комп'ютерно-орієнтованих технологій для моделювання професійної діяльності технолога у коледжі аграрного профілю; реалізацію індивідуального підходу в процесі розв'язування професійних завдань під час виробничої практики.*

Враховуючи той факт, що мотивація є спонукальним чинником до будь-якої діяльності та генератором творчості, наголошуємо на важливості *першої педагогічної умови* – забезпечення поетапності формування мотивації до інноваційної діяльності у майбутніх технологів аграрного профілю. Процес формування мотивації до означеної діяльності передбачає три етапи, що забезпечуються відповідними методами, які сприяють поступовому формуванню та зміцненню мотивації на кожному з них. Перший етап формування мотивації до інноваційної діяльності (етап ознайомлення) студенти проходять у першому навчальному семестрі першого курсу. На цьому етапі відбувається поступова адаптація до нової системи навчання, тому серед методів, які пропонується застосовувати поряд з традиційними, є мультимедійні лекції та чат-дискусії. Другий етап формування мотивації до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю (перехідний етап) розпочинається у другому семестрі першого року навчання і триває до третього. На означеному етапі студенти частково адаптуються до нового освітнього середовища, тому запропоновано застосовувати такі методи: мозковий штурм, аналіз конкретних ситуацій, метод випадків. Останній етап (етап відтворення професійної діяльності) студенти проходять на четвертому році навчання в коледжі, тому мають бути готові до творчої професійної діяльності, досконало обізнаними зі специфікою харчового виробництва та вміти розв'язувати будь-які професійні завдання. Успішне формування цих умінь вбачаємо в комбінуванні описаних вище методів із такими: інсценізація, ділові ігри.

Для отримання позитивного результату від процесу навчання варто поряд із традиційними засобами, що спрямовані на формування основних умінь, знань та навичок студентів, використовувати комп'ютерно-орієнтовні технології. Важко уявити собі кваліфікованого та успішного фахівця, який не володіє комп'ютерною технікою і не застосовує її у власній професійній діяльності для розв'язання різних виробничих завдань, тому *другою педагогічною умовою* формування готовності майбутніх технологів аграрного профілю до інноваційної діяльності визначено використання комп'ютерно-орієнтованих технологій для моделювання професійної діяльності технолога у коледжі аграрного профілю.

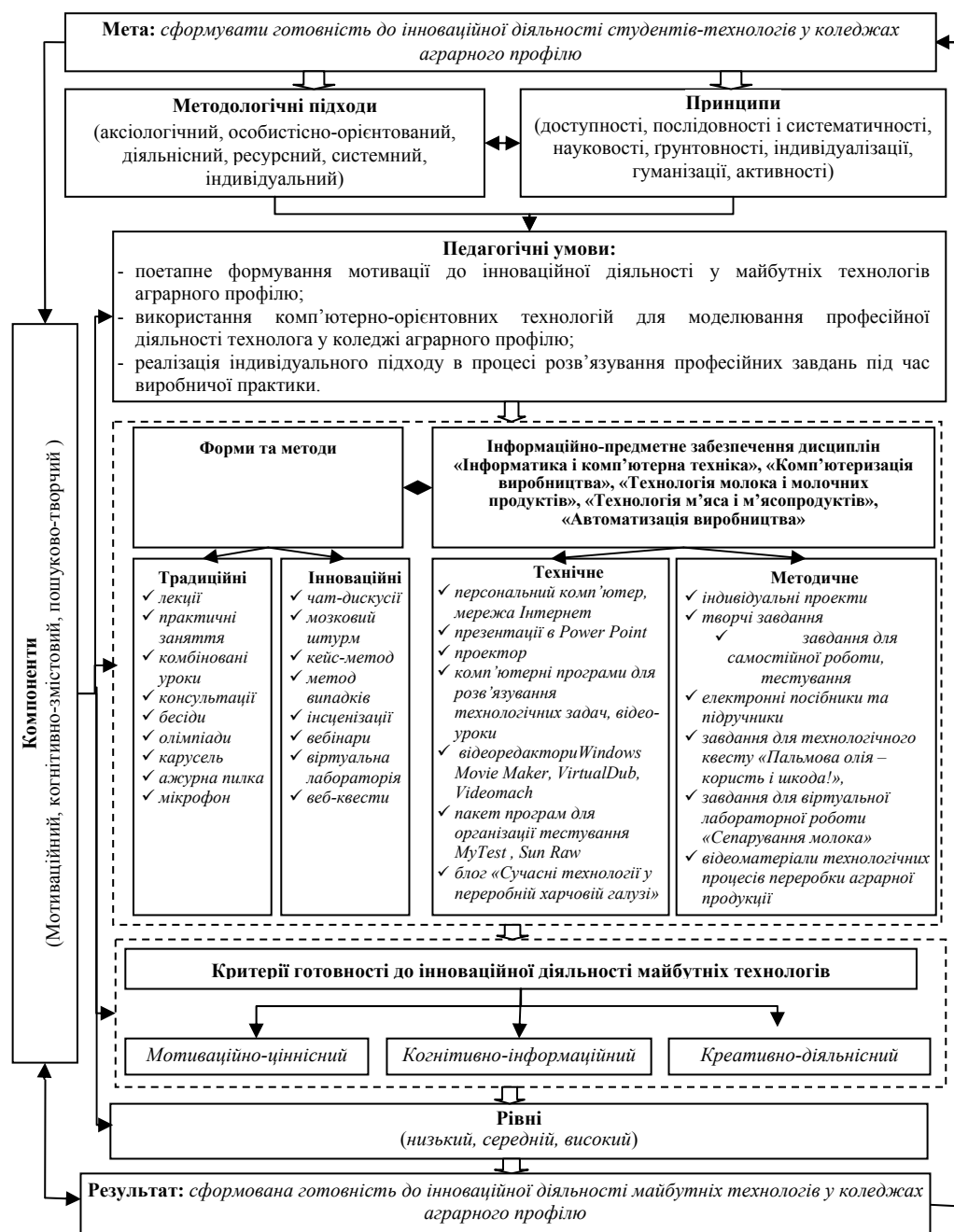

Рис. 1. Модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю

Реалізація цієї умови здійснювалася через застосування на заняттях *навчальних презентацій* («Види сирів», «Технологія виробництва сиру», «Тверді сичужні сири», «Пийте діти молоко – будете здорові», «Електронне портфоліо з інформатики для студентів I курсу»), *електронних посібників* («Основи інформатики та обчислювальної техніки», «Геометричні тіла»), навчальних відеоматеріалів («Технологічний процес плавленого сиру «Президент»», «Виробництво твердих сичужних сирів», «Технологія виробництва сиру за 8 хвилин», «Міні-завод – виробництво твердого та напівтвердого сиру», «Смак сиру. Пармезан. Італія», «Виготовлення ковбаси», «Знак якості. Грудинка», «Як виготовляють бекон?» та ін.), *веб-квесту* («Пальмова олія – користь і

шкода»), *віртуальної лабораторії* («Сепарування молока»), *навчального блогу* («Сучасні технології у переробній галузі»). Для редагування та надання педагогічної спрямованості художнім фільмам, професійним рекламним роликам використовувалися такі спеціальні програми: Windows Movie Maker, Movavi Video Suite, VirtualDub, Videomach та ін.

Навчальний процес у коледжах аграрного профілю має бути зорієнтований не лише на формування базових знань та вмінь майбутніх технологів, а й на формування готовності до інноваційної діяльності. Разом з тим, лише за умови переорієнтації навчального процесу на врахування індивідуальних особливостей кожного студента забезпечується високий рівень підготовки майбутніх технологів до професійної діяльності. Тому *третьою педагогічною умовою* формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю визначено реалізацію індивідуального підходу в процесі розв'язування професійних завдань під час виробничої практики.

Реальна професійна ситуація розглядається як сукупність конкретних виробничих обставин, що постають перед майбутнім фахівцем як професіоналом і відтворюють окрему технологічну ситуацію, з якою він може зіштовхнутися у власній діяльності. *Професійні завдання* – це завдання, які на основі відтворення конкретного технологічного процесу формують систему професійно значущих знань та вмінь, а отже, спрямовані на формування професійно компетентного фахівця. Вважаємо, що успішне навчання розв'язуванню професійних завдань можливе за наявності потреби у студентів підвищувати рівень професійної майстерності, самовдосконалюватися, самостійно приймати рішення та передбачати наслідки професійної діяльності.

Реалізація останньої педагогічної умови здійснювалася під час проходження майбутніми технологами науково-виробничої практики. У рамках науково-виробничої практики виокремлено три етапи: підготовчий, практичний та творчий. На першому (підготовчому) етапі відбувається теоретично-практична підготовка на заняттях, а саме формуються теоретичні знання про технологію виробництва продукції, що виготовляється підприємством, технічні характеристики, конструктивні особливості виробничого обладнання та принципи його роботи, вимоги до сировини та готової продукції. Відповідно до суті цього етапу розроблено комплекс професійно спрямованих завдань за рівнями складності та застосовано ділові ігри: «Виробнича нарада: умови покращання виробництва питного молока та його збуту» та «Аукціон корисних продуктів». Другий (практичний) етап відбувається під час проходження практики безпосередньо на виробництві і забезпечує набуття майбутніми фахівцями практичних навичок роботи безпосередньо на технологічних лініях, у цехах виробництва та правильної експлуатації технологічного обладнання. Під час останнього (творчого) етапу проводиться підготовка та захист творчого проекту, які передбачають узагальнення набутих знань та навичок з технології виробництва продукції підприємства, внесення пропозицій щодо вдосконалення технологічного

процесу виготовлення виробів, упровадження досягнень науки і техніки, прогресивних базових, а також безвідхідних та природозбережувальних технологій. Для контролю за цим етапом та подолання проблеми формального проходження практики і здачі заздалегідь заповненого звіту запропоновано методику проведення звітної конференції, на якій студенти представляють власні творчі проекти.

У третьому розділі «**Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов у навчальному процесі аграрних коледжів**» розкрито методику проведення педагогічного експерименту, проаналізовано результати експериментальної перевірки педагогічних умов, здійснено порівняльний аналіз та узагальнення результатів експериментального дослідження. На цьому етапі застосовувалися такі методи дослідження: спостереження за діяльністю студентів, аналіз навчальної документації, анкетування (діагностика рівнів сформованості мотивації до інноваційної діяльності), тестування (оцінка творчого потенціалу майбутніх технологів), бесіди (індивідуальні та групові).

Дослідно-експериментальна робота тривала понад 4 роки – це дало змогу отримати об'єктивні результати. Дослідження проводилося у три етапи: діагностувально-констатувальний (2010 – 2011 рр.), формувальний (2011 – 2014 рр.) та контрольньо-узагальнювальний (2014 – 2015 рр.). Було сформовано дві контрольні групи (КГ I – 87 осіб, КГ II – 89 осіб) та дві експериментальні (ЕГ I – 88 осіб, ЕГ II – 88 осіб) групи.

На діагностувально-констатувальному етапі педагогічного експерименту вивчено стан дослідження проблеми формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх фахівців (проведено огляд, теоретичний аналіз та узагальнення наукової та методичної літератури, дисертаційних досліджень, присвячених проблемам включення студентів в активну навчально-пізнавальну діяльність та фахової підготовки майбутнього технолога до роботи в аграрному секторі; проаналізовано особливості професійної діяльності технолога в сучасних умовах розвитку науки та впровадження наукових розробок в виробничий процес; визначено фактичний рівень сформованості готовності майбутніх технологів до інноваційної діяльності у коледжах аграрного профілю) та виокремлено педагогічні умови формування означеної готовності.

Для проведення формувального етапу експерименту перевірено однорідність контрольних та експериментальних груп. Студенти контрольних груп працювали за умов використання традиційних методів та засобів організації навчального процесу, тоді як на студентах експериментальних груп апробувались методи та форми навчання, що дають змогу формувати готовність до інноваційної діяльності.

Процес формування готовності майбутніх технологів до інноваційної діяльності передбачав застосування різних форм навчання: лекцій, практичних занять, комбінованих уроків, консультацій, навчально-виробничих практик, науково-дослідної роботи, віртуальної лабораторії,

навчальних чатів та веб-квестів. Серед методів формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів перевага надавалася, дискусіям, мозковому штурму, кейс-методу, методу випадків, дидактичним іграм, методу проектів.

Під час контрольнo-узагальнювальнoгo етапу експериментальнoгo дослідження проводилися зрізи в контрольних та експериментальних групах, які дозволили оцінити якісні зміни у професійній підготовці студентів та прослідкувати динаміку рівнів сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх фахівців. Перевірка ефективності запропонованих педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю відбувалася із застосуванням критерію узгодженості Пірсона. Порівняльний аналіз отриманого та критичного значення ($(80,54 > 15,20)$, тому $\chi^2_{\text{факт}} > \chi^2_{\text{кр}}$) дав підстави стверджувати, що на кінець проведення експерименту відбулися значні статистичні зміни, а це своєю чергою дало змогу відхилити нульову гіпотезу H_0 і прийняти альтернативну гіпотезу H_1 .

Для перевірки рівня сформованості готовності до інноваційної діяльності в майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю запропоновано діагностичну карту, яку розроблено відповідно до виокремлених компонентів та показників означеної готовності. Достовірність результатів цієї діагностики досягається завдяки наявності самооцінки певних якостей студентом та підтвердження або спростування їх екпертом, тому що бали виставляються обома. Позитивна динаміка показників (рис. 2) рівнів сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю також підтверджує ефективність запропонованих педагогічних умов.

Отримані результати свідчать про ефективність розробленої моделі і визначених педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю.

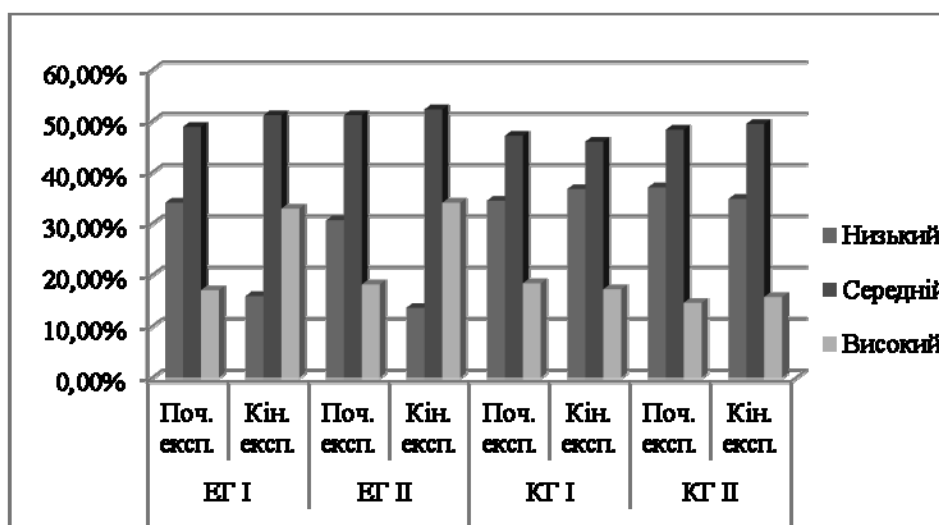

Рис. 2. Динаміка рівнів сформованості готовності до інноваційної діяльності студентів ЕГ та КГ

за підсумками формувального експерименту

Здійснене дослідження дає можливість зробити такі **ВИСНОВКИ**:

1. Теоретичний аналіз філософських, психолого-педагогічних, науково-методичних джерел та результати констатувального експерименту дали можливість визначити стан дослідженості проблеми. З'ясовано, що, незважаючи на актуальність проблеми, питанню формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах не приділяється належна увага, зокрема, література застаріла, застосування викладачами на заняттях інноваційних технологій навчання має фрагментарний та безсистемний характер, у студентів низький рівень сформованості готовності до інноваційної діяльності.

2. На основі аналізу наукової психолого-педагогічної літератури та врахування змісту професійної діяльності технолога готовність до інноваційної діяльності визначено як особистісний стан, який полягає в усвідомленні потреби запроваджувати інновації в професійній діяльності, у здатності розробляти нові методи та технології виробництва і готовності до подолання труднощів, що виникають під час запровадження чогось нового.

У структурі готовності до інноваційної діяльності майбутнього технолога виокремлено компоненти: мотиваційний (ставлення майбутнього технолога до інноваційних процесів, прагнення до саморозвитку, самореалізації в обраній професії, наявність інтересу до освоєння інновацій, усвідомлення потреби впроваджувати нововведення в майбутню професійну діяльність, а також бажання активно вирішувати нестандартні ситуації та завдання); когнітивно-змістовий (сукупність знань з фундаментальних та гуманітарних дисциплін, обізнаність в інформаційних технологіях, новітніх методах виробництва, властивостях продуктів, їх біохімічному, фізико-хімічному складі, технологічних властивостях і мікрофлорі сировини, поінформованість про особливості та зміст інноваційної діяльності); пошуково-творчий (вміння адекватно оцінювати результати власної діяльності, прогнозувати результат запровадження інновацій у виробничий процес, здійснювати самоаналіз та самокорекцію, вміння відмовитися від стереотипних способів мислення та знаходити нові способи та засоби розв'язання проблем).

3. Відповідно до компонентів визначено критерії та показники готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю: мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний, креативно-діяльнісний.

Мотиваційно-ціннісному критерію відповідають такі показники: мотивація досягнень, особистісно-ціннісне ставлення до професії, усвідомлення потреби використовувати у виробництві новітні технології, впевненість у позитивному результаті запровадження інновацій.

Когнітивно-інформаційний критерій характеризується такими показниками: наявність розвинених розумових здібностей та критичного мислення; обізнаність в основних напрямках науково-технічного прогресу в переробній галузі, у провідному досвіді роботи; знання про

специфіку інновацій та специфічних комп'ютерних програм для розв'язання професійних завдань; вміння логічно конструювати проекти та розбивати їх на етапи, прогнозувати позитивні та негативні наслідки діяльності; володіння сучасними інформаційними технологіями; здатність здійснювати пошук новітніх розробок переробної галузі в світі за допомогою новітніх інформаційних технологій.

Показниками креативно-діяльнісного критерію є: вміння нестандартно та творчо мислити, адекватно оцінювати власну діяльність, здійснювати самоаналіз та самокорекцію; здатність знаходити нестандартні рішення виробничих завдань, створювати нові проекти та методи виробництва.

Враховуючи структурні компоненти та показники готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, визначено її рівні: високий, середній та низький.

4. Розроблено модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю, яка містить такі взаємопов'язані елементи: мету, методологічні підходи та принципи, компоненти готовності до інноваційної діяльності, педагогічні умови, форми, методи, інформаційно-предметне забезпечення формування готовності до інноваційної діяльності, критерії, рівні та результат. Особливістю представленої моделі є врахування структури готовності до інноваційної діяльності та наявність зворотних зв'язків, що дає змогу своєчасно здійснювати корекцію.

5. Виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю: забезпечення поетапності формування мотивації до інноваційної діяльності у майбутніх технологів; використання комп'ютерно-орієнтовних технологій для моделювання професійної діяльності технолога у коледжі аграрного профілю; реалізація індивідуального підходу в процесі розв'язування професійних завдань під час виробничої практики. Поетапність формування мотивації забезпечувалась врегульованим поєднанням і застосуванням традиційних та інноваційних технологій навчання, що сприяють формуванню знань, професійних умінь та розвивають творчі здібності. Реалізація другої педагогічної умови передбачала застосування на заняттях навчальних презентацій, електронних посібників, навчальних відеоматеріалів, веб-квесту, віртуальної лабораторії, навчального блогу. Реалізація третьої педагогічної умови вимагала поділу виробничої практики на три етапи: підготовчий (теоретично-практична підготовка на заняттях), практичний (набуття майбутніми фахівцями практичних навичок роботи безпосередньо на технологічних лініях, у цехах виробництва) та творчий (підготовка та захист творчого проекту).

У результаті формувального етапу експерименту у студентів експериментальних груп відбулися статично значущі зміни показників рівнів сформованості виокремлених критеріїв

готовності до інноваційної діяльності, зокрема показники низького рівня пошуково-творчого критерію знизилися на 27,5%, тоді як середнього і високого збільшилися майже на 10,66% та 16,89% відповідно, що доводить ефективність педагогічних умов.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю. Перспективи подальших досліджень пов'язані із здійсненням порівняльного аналізу наявних закордонних та вітчизняних методик формування готовності до інноваційної діяльності, впровадженням у навчальний процес інноваційних технологій та засобів навчання, подальшою розробкою віртуальних лабораторій, веб-квестів та хмарних технологій.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дисертації

1. Кобзар В. М. Особливості формування компетентності майбутніх технологів у процесі їх фахової підготовки / В. М. Кобзар // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Київ – Вінниця, 2011. – Вип. 67. Частина 2. – С. 84– 87.

2. Кобзар В. М. Особливості формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у процесі їх фахової підготовки / В. М. Кобзар // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки: В 2-х ч. – Київ – Вінниця, 2011. – Вип. 69. Частина II. – С. 84 – 89.

3. Кобзар В. М. Критерії, рівні та показники сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Молодь і ринок: щомісячний науково-методичний журнал. – Дрогобич, 2012. – № 2 (85). – С. 118 – 121.

4. Кобзар В. М. Дослідження ефективності педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2014. – № 3. – С. 18-25.

5. Кобзар В. Н. Особенности использования деловых игр в процессе профессиональной подготовки будущих технологгов / В. Н. Кобзар // Научно-теоретический и практический журнал «Уральский научный вестник». Серия: Педагогические науки. – Казахстан: Уралнаучкнига, 2014, № 47 (126). – С. 46 -50.

6. Кобзар В. М. Результати діагностики сформованості мотивації до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю // Сучасні освітні технології у професійній підготовці фахівців аграрного профілю: колективна монографія викладачів Вінницького національного аграрного університету та Технологічно-промислового коледжу ВНАУ / Редкол.: О.М. Джеджула та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – С. 31-37.

Опубліковані праці апробаційного характеру

7. Кобзар В. М. Діагностика рівнів сформованості готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Professional scientific publication Collection of scientific articles and theses According to the results of International scientific-practical web-congress of pedagogues and psychologists «Be smart!» the 17-18th of February, 2015, Geneva (Switzerland). – С. 182-187.

8. Кобзар В. М. Використання інноваційних методів та технологій у педагогічному процесі в аграрних коледжах / В. М. Кобзар // Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. [Аграрна наука ХХІ століття: реалії та перспективи] (Дніпропетровськ, 1-4 березня 2011 р.) / [редкол.: Л. А. Запара (відпов. ред.) та ін.]. Дніпропетровськ: «ДДАУ», 2011. – С. 12-15.

9. Кобзар В. М. Інтерактивне навчання як засіб формування готовності студентів до інноваційної діяльності / В. М. Кобзар // Zbior raportow naukowych. «Nauka dzis: teoria, metodologia, praktyka». (28.09.2013-30.09.2013) – Wroclaw: Wudawca: Sp. Z o. o/ «Diamond trading tour», 2013. – С. 5-8.

10. Кобзар В. М. Особливості застосування кейс-методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності / В. М. Кобзар // Інноваційні педагогічні технології у підготовці майбутніх фахівців з вищою освітою: досвід, проблеми, перспективи: Вінниця, ВНТУ, Міжнародна науково-методична Інтернет-конференція, 8-12 жовтня 2013 р. Режим доступу:

<https://docs.google.com/file/d/0B23xOM6EvX0gc1Q3OVE2a0d4R0E/edit>

11. Кобзар В. М. Експериментальна перевірка педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Materialy X Miedzynarodowej naukowii-praktycznej konferencji «Wschodnie partnerstwo – 2014» Volume 2. – Pedagogiczne nauki. – Przemysl: Nauka i studia, 2014. – С. 24- 29.

12. Кобзар В. М. Готовність студентів коледжу до інноваційної діяльності як запорука їх успішного подальшого навчання в університеті / В. М. Кобзар // Materials of the X International scientific and practical conference, «Fundamental and applied science», October 30- November 7, 2014. Volume 10. Pedagogical sciences. Sheffield. Science and education LTD, 2014. – С. 36-39.

13. Кобзар В. М. Новітні технології формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Актуальні проблеми

сучасної науки та наукових досліджень: зб. наук. пр. – Вип. 2 / Редкол.: Р. С. Гуревич (голова) [та ін.]; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. – С. 54-57.

14. Кобзар В.М. Використання технології web-квест для моделювання професійної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю / В. М. Кобзар // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» // Зб. наук. пр. – Випуск 37 / Редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. – Київ – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. – С. 315-319.

Опубліковані праці, що додатково відображають наукові результати дисертації

15. Кобзар В. М. Використання інноваційних технологій навчання на заняттях з інформатики: навчально-методичний посібник / В. М. Кобзар. – В. : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. – 118 с.

АНОТАЦІЇ

Кобзар В. М. Формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Міністерство освіти і науки України, Тернопіль, 2015.

Дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю. Визначено поняття «готовність технолога аграрного профілю до інноваційної діяльності». Виокремлено та схарактеризовано структурні компоненти (мотиваційний, когнітивно-змістовий, пошуково-творчий), критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний, креативно-діяльнісний) та рівні (низький, середній, високий) готовності майбутніх технологів до інноваційної діяльності. Змодельовано процес формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх технологів у коледжах аграрного профілю. Визначено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови (поетапність формування мотивації до інноваційної діяльності у майбутніх технологів; використання комп'ютерно-орієнтованих технологій для моделювання професійної діяльності технолога у коледжах аграрного профілю; реалізація індивідуального підходу в процесі розв'язування професійних завдань під час виробничої практики), розроблено методичний супровід для їх реалізації.

Ключові слова: підготовка технолога аграрного профілю, інноваційна діяльність, готовність до інноваційної діяльності, педагогічні умови, модель формування готовності до інноваційної діяльності.

Кобзар В. Н. Формирование готовности к инновационной деятельности будущих технологов в колледжах аграрного профиля. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.04 - теория и методика профессионального образования. – Тернопольский национальный педагогический университет имени Владимира Гнатюка, Министерство образования и науки Украины, Тернополь, 2015.

Диссертационная работа посвящена актуальной проблеме формирования готовности к инновационной деятельности будущих технологов в колледжах аграрного профиля. Технолог пищевого производства должен разрабатывать действенные меры по обеспечению конкурентоспособности продукции, а также на основе анализа главных направлений научно-технического прогресса, ведущего отечественного и зарубежного опыта работы перерабатывающих предприятий внедрять малоотходные технологии для рационального использования и экономии сырья, материалов, энергоносителей и тары. В его профессиональные обязанности также входит: проведение экспериментов по изготовлению новых видов продукции; внедрение в производство новейших технологий; разработку новых методов и методик. Поэтому деятельность технолога является инновационной.

В исследовании понятие «готовность технолога к инновационной деятельности» определено как личностное состояние, которое заключается в осознании необходимости вводить инновации в профессиональную деятельность, способности разрабатывать новые методы и технологии производства продуктов питания, переработки продуктов животноводства и растениеводства и стремлении преодолевать трудности, возникающие при введении нового.

В работе выделены структурные компоненты готовности к инновационной деятельности будущих технологов в колледжах аграрного профиля: мотивационный, когнитивно-содержательный, поисково-творческий. Разработаны критерии (мотивационно-ценностный, когнитивно-информационный, креативно-деятельностный), показатели и уровни (низкий, средний, высокий) такой готовности. Для конкретизации содержания критериев, а также фиксации степени их выраженности, к каждому критерию отнесены соответствующие показатели. Показателями мотивационно-ценностного критерия готовности к инновационной деятельности являются: личностно-ценностное отношение к профессии, осознание необходимости внедрения в производство новейших технологий и инноваций, уверенность в положительном результате. К показателям когнитивно-информационного критерия отнесено наличие развитых умственных способностей, осведомленность в главных направлениях научно-технического прогресса в перерабатывающей отрасли и передовом опыте работы, знания о специфике инноваций, способность логически конструировать технологические проекты и разбивать их на этапы, знание

специфических компьютерных программ для решения профессиональных задач, а также владение современными информационными технологиями.

Представлена модель формирования готовности к инновационной деятельности будущих технологов в колледжах аграрного профиля, которая содержит следующие взаимосвязанные элементы: цель, методологические подходы и принципы, компоненты готовности к инновационной деятельности, педагогические условия, формы, методы, информационно-предметное обеспечение, критерии и уровни ее сформированности, результат.

Теоретически обоснованы и экспериментально проверены педагогические условия (обеспечение поэтапности формирования мотивации к инновационной деятельности у будущих технологов, использование компьютерно-ориентированных технологий для моделирования профессиональной деятельности технолога в колледже аграрного профиля, реализация индивидуального подхода в процессе решения профессиональных заданий во время производственной практики).

Реализация педагогических условий формирования готовности к инновационной деятельности будущих технологов в колледжах аграрного профиля предусматривает использование инновационных методов обучения (мультимедийные лекции, чат-дискуссии, мозговой штурм, анализ конкретных ситуаций, метод случаев, кейс-метод, инсценировки, деловые игры), учебных презентаций и видеоматериалов, авторского веб-квеста «Пальмовое масло – польза и вред», виртуальной лаборатории «Сепарирование молока», блога «Современные технологии в перерабатывающей отрасли».

Результаты проведенного эксперимента показывают значительное повышение уровня готовности будущих технологов к инновационной деятельности. Наличие положительной динамики результатов по всем критериям готовности будущих технологов к инновационной деятельности свидетельствует о том, что педагогические условия эффективны и их внедрение в учебный процесс колледжей аграрного профиля способствует улучшению профессиональной подготовки будущих технологов.

Ключевые слова: подготовка технолога аграрного профиля, инновационная деятельность, готовность к инновационной деятельности, педагогические условия, модель формирования готовности к инновационной деятельности.

Kobzar V. M. Formation of readiness for innovative activity of future technologists at colleges of agrarian specialization. – Manuscript.

Scientific thesis for the Degree of Candidate of Pedagogical Sciences in the specialty 13.00.04 – Theory and Methods of Professional Education. – Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk, Ministry of Education and Science of Ukraine, Ternopil, 2015.

The thesis research is devoted to the topical problem of forming readiness of future technologists for innovative activity at colleges of agrarian specialization. The notion of «readiness of agrarian specialization technologist for innovative activity» is defined. Structural components (motivational, cognitive-content, searching-creative), criteria (motivation-value, cognitive-information, creative-activity) and levels (low, medium, high) of readiness of future technologists for innovative activity are distinguished and characterized. The process of readiness formation of future technologists for innovative activity at colleges of agrarian specialization is modeled. The pedagogical conditions (phasing of formation motivation for innovative activity of future technologists; use of computer-oriented technologies for modeling of technologists' professional activity at colleges of agrarian specialization; realization of the individual approach in the process of solving professional tasks during industrial practice) are defined, theoretically substantiated and experimentally tested, methodical support for their realization is developed.

Keywords: agrarian specialization technologist's training, innovative activity, readiness for innovative activity, pedagogical conditions, model of readiness for innovative activity formation.

Підписано до друку 25.08.2015 р.
Формат 60x84/16.
Папір друк. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9.
Наклад 100 прим. Зам. № 07/15/2-6

Віддруковано у видавничому центрі "Вектор"
46018, м. Тернопіль, вул. Львівська, 12,
Тел. 8 (0352) 40-08-12

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ТР № 46 від 07 березня 2013р.
ФО Осадца Ю.В.